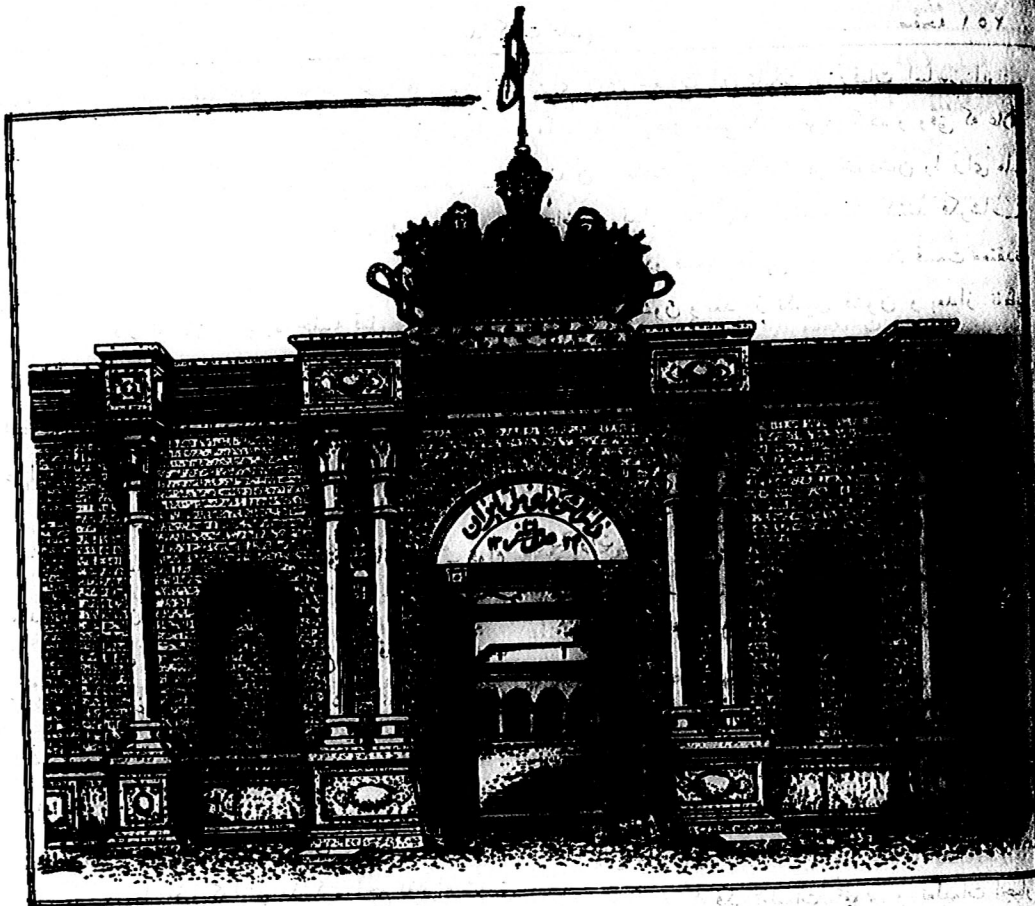

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۸	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۸
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجم شنبه ۱۳ دی ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۱ رجب المرجب ۱۳۴۷	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود مطبوعه مجلس	قیمت اشتراک داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قراب

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۳ دی ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۱ رجب المرجب ۱۳۴۷

جلسه ۱۸

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: افخمی - قراکوزلو - آشتیانی - فرشی - تیمورناش
غائبین بی اجازه جلسه قبل
آقایان: میرزا حسن خان وثوق - عمادی - آقازاده

(مجلس یکساعت و سه ربع قبل از ظهر
براست آقای دادگر تشکیل گردید)
(صورت مجلس بوم یکشنبه یازدهم دیماه را
آقای اورنگ قرائت نمودند)

عنوان	از صفحه	الی صفحه
تقدیم طرح از طرف جمعی از نمایندگان جهت مساعدت با کارخانجات مملکت	۲۵۰	۲۵۲
تقدیم طرح از طرف جمعی از نمایندگان جهت استکشاف معادن	۲۵۲	۲۵۴
تصویب مرخصی آقای میرزا حسنخان وثوق	۲۵۲	۲۵۴
مذاکرات نسبت بخر کبسیون بودجه راجع بااستخدام راننده کشتی قرانطینه های بنادر جنوب و تصویب آن باکثرت ۱۰۱ رأی از ۱۱۳ نفر حاضر	۲۵۴	۲۵۶
تقدیم لوایح بودجه مملکتی و لایحه ذبایح از طرف آقای وزیر مالیه	۲۵۶	۲۵۹
مذاکرات نسبت بخر کبسیون بودجه راجع بکسر حقوق والی آذربایجان و معاون ایالت و تصویب آن باکثرت ۹۱ رأی از ۱۰۸ نفر عده حاضر	۲۵۹	۲۶۱
قرائت خبر کبسیون محاسبات راجع بمتتم بودجه ۱۳۰۷ مجلس و تصویب آن باکثرت ۸۹ رأی از ۱۰۶ رأی حاضر	۲۶۱	۲۶۲
قرائت خبر کبسیون امور خارجه راجع بههد نامه ایزان و بلژیک	۲۶۱	۲۶۲
تقدیم و قرائت لایحه انحصار دخانیات از طرف آقای وزیر مالیه و تصویب يك شوری بودن آن	۲۶۲	۲۷۲
قانون اجازه پرداخت کسر حقوق والی آذربایجان و معاون ایالت	۲۷۲	۲۷۲
قانون متتم بودجه ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی	۲۷۲	۲۷۲
قانون اجازه استخدام راننده کشتی قرانطینه های بنادر جنوب	۲۷۲	۲۷۲

سزواری - مرآت اسفندیاری - حاج رحیم آقا - میرزا ابو الفضل - محمد تقی خان اسعد - شیخ محمد جواد حاج آقا حسین مهدوی - آقا شیخعلی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک - آخوند -

در آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: اسدی - مرزا - مصدق جهانپا - قوام - مقدم - ابلهان - دکتر سنک - عرض شده راجع به آقای عمادتی است که ایشان را غایت بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان کلمات دارند و شرحی هم بمقام ریاست عرض کرده اند

در آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: اسدی - مرزا - مصدق جهانپا - قوام - مقدم - ابلهان - دکتر سنک - عرض شده راجع به آقای عمادتی است که ایشان را غایت بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان کلمات دارند و شرحی هم بمقام ریاست عرض کرده اند

رئیس - اصلاح میشود آقای اعتبار

اعتبار - در جلسه قبل که اینجامدا کرده راجع به غرامات پستی شد بالاخره آقای وزیر پست و تلگراف منظور اظهار کردند که اگر اشخاصی باشند که بتوانند ثابت کنند یعنی رئیس پست تصدیق کند که آنها طالبه کرده اند خواهند پرداخت و به این ترتیب صورت مجلس تصویب شده و لازم است

رئیس - اینگونه مطالب معمولاً در صورتی تصویب مجلس نوشته میشود و صورت خلاصه غالباً التفات به این جزئیات ندارد صورت مجلس دیگر اعتراضی ندارد ؟

(گفتند خبر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد . آقای ضیاء ضیاء - وضعیت امروزی ایران خوش بختانه بهترین مجال را برای اشخاص علاقه مند که بتوانند

از آقبیل لایحه اصل السوس و بالاخره لوائح دیگری هم بود که بواسطه ترتیباتی مجلس بکارهای مالی موفق نشدند که بود بود گذشته آنها را تمام کنند و آنها لوائحی است که بشقیه بنده تشویق میکند مردم را به اینکه بروت و فارانی مختصری که دارند برای تاسیس کارخانجات و آوردن کارخانه های بزرگ و کوچک در داخله مملکت که چون این کارخانجات بکند از مردم تحصیل نان کنند و بتوانند به آسایش زندگی کانی کنند مهر ف کنند و یک بولت هم در دست است و آن کارخانه وطنی اینجهان است که هر کس رفته است دیده است که هر روز متجاوز از ششصد نفر مردم زن و بچه های کوچک پیر مرد بچه ها بنیابند در این کارخانه کار میکنند و اجرت میگیرند و تا کنون کار شرافت زندگیانی میکنند و اولادها شان را میخوانند و میفرستند دخترها شان را تربیت میکنند پدرها شان لوا تربیت میکنند و آنها را حاضر میکنند برای خدمت مملکت دولتهای وقت متوجه بودند و مردم هم متوجه بودند که باید بیشتر بروت خود را در این راه بگذارند پس اول باید دولت تسهیلات در این کار فراهم بیارود خوشبختانه دولت متوجه بوده است یکی دوسه لایحه که بنده حالا یکی از آن را عرض میکنم که برای تسهیلات تهیه شده و مجلس داده اند لایحه است که در تاریخ هجدهم اسفند ماه ۱۳۰۵ تقدیم مجلس شده است برای کمک بکارخانجات داخلی و کارخانجاتی که در مملکت دائر میشوند و یکمسیون فوائد عامه رفته است و در تاریخ هجدهم بهمن ۱۳۰۶ یکمسیون فوائد عامه هم تصویب کرد است آقای افشار هم بجزر یکمسیون بوده اند و با امضای ایشان خبر یکمسیون منتشر شده مضافه او آخر دوره مجلس بوده است مجلس هم بواسطه اشتغال به امور عالی موفق به تصویب آن نشده است نظامنامه داخلی مجلس اجازه میدهد که در نفر از نمایندگان يك چنین چیزهایی که از یکمسیونهای مجلس گذشته است و طبع و توزیع شده و تصویب نشده است در نفر از نمایندگان بواسطه مقام ریاست مجلس شورای ملی تقاضا میکنند

و رای بدهند که آن خبر یکمسیون بر گردد و یکمسیون دولت را احضار کند و با نماینده دولت تجدید نظر کنند که با موافقت دولت مجدداً آن خبر بمجلس تقدیم شود این بود که يك طرحی در این زمینه تهیه شده است و بمقام ریاست تقدیم میشود که آقایان موافقت بفرمایند که یکمسیون برود و خبرش هم زودتر بر گردد که نامجلس کار زیاد ندارد این لایحه که فوق العاده مفید است تصویب شود

رئیس - بدوا پیشنهاد و ماده ۲۳ نظامنامه قرائت میشود و رای گرفته میشود (شرح ذیل قرائت شد)

هیئت دولت از نقطه نظر بهبودی اوضاع اقتصادی در تاریخ اسفند ۱۳۰۵ لایحه دائر بمساعدت بکارخانجات مختلفه و بذل مساعی و رفع احتیاج از مصنوعات خارجی بمجلس شورای ملی تقدیم و یکمسیون فوائد عامه آن دوره لایحه مزبوره را با اصلاحاتی تصویب و خبر آن تحت نمره ۷ مورخه چهارم بهمن ماه ۱۳۰۶ تقدیم مجلس شورای ملی شده و او آخر دوره ششم نظر بضیق وقت بتصویب رسیده است

نظر باینکه نمایندگان عظام و هیئت محترم دولت کاملاً متوجه بهبودی اقتصادی میباشد امضای کنندگان بموجب ماده ۲۳ نظامنامه پیشنهاد میکنند که راپرت مزبور یکمسیون فوائد عامه رجوع و با مطالعات لازمه خبر آن بمجلس شورای ملی تقدیم گردد (ماده بیست و نهم و بیست و نهم نظامنامه داخلی)

ماده بیست و نهم - یکمسیونهایی که برای امور مخصوص تشکیل شده اند هرگاه طرح یا لایحه قانون جدیدی مربوط بهمان امور پیشنهاد شود مجلس میتواند طرح یا لایحه جدید را بهمان یکمسیون رجوع نماید راپرتهایی که یکمسیونهای دوره سابق تقنینیه به مجلس پیشنهاد کرده اند ممکن است یکمسیونهای جدید رجوع شود و این با رجسب خواهش خود یکمسیون و با رجسب تقاضای نمایندگان است

در صورتیکه این خواهش از طرف کمیسیونها باشد لازم باخذ رای نیست و اگر از طرف نمایندگان باشد بدون مباحثه به قیام و قعود رای گرفته میشود هر کمیسوی که رأیت کمیسیون دوره سابق به او رجوع شده باشد میتواند همان رأیت را بدون تغییر قبول نماید و در این صورت کمیسیون مزبور یکی از اعضاء خود را برای نایب و مدافعه آن معین میکنند در صورتیکه کمیسیون تغییر یک یا چند ماده آنرا لازم بداند رأیتی که مجلس میدهد فقط محدود بهان مواد خواهد بود

رئیس - رأی میگیریم به ارجاع این خبر بکمیسیون فوائد عامه جدید آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ارجاع میشود بکمیسیون آقای فهیمی

فهیمی - خاطر آقایان نمایندگان مستحضر است که بحران اوضاع اقتصادی تا درجه اسباب زحمت شده است و توجه عموم اهالی را بخود جلب کرده است هر وقت صحبت از اصلاح اوضاع اقتصادی میشود بالاخره نتیجه این میشود که واردات مملکت را بحدود کنیم یا ممنوع در صورتیکه این منظور ما را بکلی از آن اصلی که در نظر داریم دور می اندازد زیرا عکس العمل محدود کردن واردات کسر صادرات خواهد بود تنها کمتر طلا و نقره بخارج دادن رفع بحران اقتصادی را نمیکند بلکه در از یاد جلب طلا و نقره از خارج بیشتر باید دقت کرد پس ما باز یاد صادرات بیشتر باید متوجه باشیم تا بمحدود کردن واردات. دولت ایران اگر از حیث مصنوعات نتواند با کارخانجات خارجه مبارزه کند از حیث مواد اولیه کاملاً قادر است که بتواند با واردات مقابله کند بلکه اضافه هم داشته باشد منابع ثروت ماهرترین مغان است ولی متأسفانه ما فقط معادن را برای صحبت و حرف نگاه داشته ایم که هر وقت صحبت میشود بگوئیم ما طلا و نقره داریم ولیکن در زیر زمین و دست نخورده است. یک سرمایه دست نخورده و بنکار بیفتاده هیچوقت اسباب

را تصویب و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - رأی میگیریم بمذلول راپورت آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای رئیس صحبه

رئیس صحبه - عرض کنم لایحه راجع به خرید کشتی بجهت امور صحی بنادر جنوب تقدیم مجلس شده بود و خبر آن از کمیسیون بودجه رسیده است و چون خیلی لازم است و اهمیت دارد از این جهت استدعا میکنم جزو دستور و مطرح شود

رئیس - آقای عباس میرزا تقاضا کرده بودند لایحه راجع بمحقق ابالت آذربایجان مقدم باشد

عباس میرزا - در درجه دوم باشد اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم ؟

بعضی از نمایندگان - لازم نیست لایحه کشتی مقدم است.

رئیس - مخالفی ندارد ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - خبر کمیسیون قرائت میشود (بمضمون آتی خوانده شد)

کمیسیون بودجه لایحه نمره ۱۷۱۶۳ راجع باستخدام بکنفر متخصص راننده کشتی برای انجام خدمات صحی بنادر جنوب از اتباع دولت فرانسه را تحت مطالعه قرار داده و باحضور رئیس کل صحبه مذاکرات لازمه بعمل آمد نظر باینکه خرج سفر متخصص مزبور در لایحه پیش بینی نشده بود برای تکمیل لایحه مزبور بر حسب پیشنهاد رئیس صحبه مبلغ دو بیست و پنجاه تومان برای مخارج و همین مبلغ برای مراجعت در انقضای کثرترا اضافه و تصویب شد اینک ماده واحده ذیل را برای تصویب مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید :

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که برای اداره کردن و زائدن یک فروند کشتی

که برای انجام خدمات صحی بنادر جنوب خریداری شده است بکنفر میکالیسین راننده کشتی از فرانسه برات مدت سه سال یا ماهی دو بیست تومان حقوق استخدام نماید حقوق متخصص مزبور که در سال دو هزار و چهار صد تومان است بعلاوه دو بیست و پنجاه تومان مخارج آمدن و دو بیست و پنجاه تومان مخارج مراجعت در انقضای کثرترا از محل بودجه صحبه کل تأدیه خواهد شد سایر شرایط کثرترا مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ از طرف وزارت داخله تهیه خواهد شد.

رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - در اینجا - نوشته بکنفر رانند کشتی یعنی کشتیبان. خوب ما در اطراف بحر محیط بوشهر با جای دیگر بکنفر راننده کشتی هم نداریم ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

فیروز آبادی - گمان نمیکم این طور باشد لابد یک نفر رفته و یاد گرفته. کشتی رانی یک علم بزرگی نیست (خنده نمایندگان) فیروز آبادی خنده که جواب نیست. چیز غریبی است ! هر چیزی را که میخواهیم باید از خارجه بیآوریم، مهندس از خارجه، کشتی ران از خارجه، عجب !! بکلی ما بوسید. آخر یک نفر ایرانی به عملگری رفته کشتی رانی را یاد بگیرد !؟ بقینا رفته است بنده عقبه ام این است که دولت در آنجا اعلانی بدهد که اشخاص داو طلب این کار بیابند و آنها را امتحان کنند اگر قابل نبودند آنگوقت کشتی ران از خارجه بیآورند در سورنی که بنده گمان میکنم در اطراف بحر خزر یادزبای بوشهر یک نفر ایرانی باشد که بعملگری رفته باشد کشتی رانی را یاد گرفته باشد. علاوه بر این ماچند نا کشتی در آنجا

دانشتیم (اگر چه حالا کمان میکنم آن کشتی ها از کار افتاده) راننده آن کشتی ها کمی بوده از همان ها بیاورند این کار. این قدر ابراینهارا دماغشان را نوسوزانیم و بگذاریم خودشان داخل کار شوند.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده واقعاً خیلی متاسفم از این مذاکرات و حقیقتاً بنده تصدیق میکنم که عصر حاضر قابل بسو تمجید است که دولت با کمال عجله و نهایت جدیت در صدد اصلاح خرابی ها است و تهیه وسائل زندگانی می نماید خلیج فارس ما که در حقیقت منزله مجرای تنفس ماست (خنده نمایندگان) بواسطه بی اعتنائی و عدم توجه گذشتگان یک دخالتی از طرف هرکس میشد و حالا ما داریم همه چیزش را خودمان اداره میکنیم. ما نمیتوانیم مدعی خلیج فارس باشیم مگر اینکه وسائل نگاهداری آن را فراهم کنیم که از جمله آنها تهیه وسائل قرائطینه و جلوگیری از ورود امراض است و از جمله لوازم این امر تهیه کشتی است بجهت امور صحتی و این شخص را که تازه استخدام کرده اند با ماهی دوست تومان بنده خیلی تعجب میکنم که چطور حاضر شده است با این حقوق یک مشاغل عمده اساسی متعددی را عهده دار شود که یکی از آنها کشتی رانی است که بعقیده آقای فیروز آبادی اهمیت ندارد و حال آنکه اهمیت دارد بنده با آقا قول قطعی میدهم که حالا ما یک همچو راننده کشتی نداریم لیکن امیدواریم بعدها داشته باشیم. دوم ناخدائی کشتی است که اسمش کاپیتان است و حاکم کشتی است دیگر امور صحتی و تبخیر را متصدی است که کشتیهائی که وارد میشود باسستی برود معاينه کند و در صورت ضرورت ضد عفونی کند و همچنین در شهرهای ساحلی اگر اتفاقی بیفتد این کشتی باید برود آنجاها را ضد عفونی کند. یک همچو کار باین مهمی را نباید اینقدر کوچک و سبک کرد و بنده باز هم تشکر میکنم از آقای رئیس صبحیه که باین فکر افتاده اند.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده يك نظری داشتم در طرز تنظیم لایحه و تصور میکنم که لایحه بر خلاف آن جریان مالی که ما داریم تنظیم شده است و بنده خواستم آن انکال را بعرض آقایان برسانم. اگر اجازه میفرمائید عرض کنم تا يك توضیحی بدهند

بعضی از نمایندگان - بفرمائید

رئیس - بفرمائید

اعتبار - عرض کنم در این جا نوشته است از محل بودجه صبحیه. راست است که مجلس در سبب و هفت بودجه صبحیه را درست تصویب کرد ولی صبحیه الان ماه دهم است که بودجه خود را تقسیم کرده بمركز و ولایات معلوم نیست که این را از کدام محل خواهد پرداخت. بنده تصور میکنم اگر محل را همین میکردند که از محل صرفه جوئی با از اعتبارات که دست نخورده است بهتر بود و نوشتن از محل کل بودجه این را بنده نفهمیدم

رئیس - رأی میکنیم بکفایت مذاکرات آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. رای گرفته میشود بماده واحده با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده صد و يك ورقه سفید تعداد شد)

اسامی رأی دهندگان - آقایان : قراقرزو - مجد ضیائی - بیات ماکوئی - مفتی - خطیبی - طاهری - ملک مدنی - وهاب زاده - مولوی - لاریجانی - ظفری حکمت - رهبری - شریفی - سید محمد تقی طباطبائی - سید ابراهیم ضیاء - جهانشاهی - خواجوی - محمد علی میرزا - فتوحی - ذوالقدر - صافی - فهیمی - ملک زاده - شهداد - دبستانی - سید کاظم زدی - اسدی - افسر - شریعت زاده - کفئی - باستانی - شمیرانی - هزار چربی - آية الله زاده شیرازی - امیر اعلم -

سهل الحصول را مایه تکمیل امیدواری های آئینه قرار دهد و برای اینکه حقیقت امر بیشتر واضح و مکشوف باشد لازم میدانم شمه مختصری از رؤس عملیات که حاکی موفقیت دولت علیه حضرت شاهنشاهی بوده است بعرض مجلس محترم برساند.

اولا - در خلال اجرای بودجه عمومی ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ قسمت های مهمتانی از عایدات مصوبه مثل مالیات سرشماری و دواب قبل از اینکه عواید جدیدی جایگزین آنها گردد دفعه از طرف مجلس محترم ملغی و با مثل عایدات مستغلات از جمع عایدات وجوه عمومی خارج و به بلده و اکتادار شد و انتظار میرفت در اثر نقصان حاصله از الفای همین عواید خللی در پرداخت مخارج دست دهد مملکت باصرف مساعی بحسن وصول و با بذل جدیت بتوسعه سایر منابع موجوده دولت توانست مخارج مملکتی را در حدود بودجه ها و اعتبارات مصوبه بسهولت تأمین نماید

ثانیا - با اینکه عایدات نفت جنوب از بودجه ۱۳۰۶ کسر شده و ببودجه عمومی ۱۳۰۷ انتقال داده شده ولی دولت موفق گردید که با سایر عایدات حاصله مخارج مملکتی را تأمین و عواید ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ نفت جنوب را عیناً (بعد از وضع دوست هزار لیره که صرف مخارج مملکتی گردیده بود) برای ذخیره احتیاطی مملکت محفوظ و در بودجه ۱۳۰۸ در تحت همین عنوان ملحوظ بدارد.

بعضی از نمایندگان - احسنت

وزیر مالیه - ثالثاً - پیش بینی عایدات سال ۱۳۰۶ و عایدات ۱۳۰۷ طوری بوده که بعد از وضع عوائد نفت جنوب (شرح فوق) چندین میلیون تومان کسر خرج را در مقام موازیه جمع و خرج نشانی میداد و ظاهراً تصور میرفت این کسر عمل تکرارنهایی برای پرداخت مخارج مملکتی ایجاد نماید ولی بشرح مذکور در فوق دولت نه تنها موفق گردید مخارج مملکتی را از سایر منابع تأمین نماید بلکه اضافه بر آن دولت توانست پرداخت سایر اعتباراتی را هم که بعد از گذشتن بودجه کل بموجب قوانین جداگانه تصویب

و مبلغ آن متجاوز از دو میلیون تومان بود بسهولت تضمین و انجام دهد .

اکنون برای اینکه حقایق فوق را با زبان ارقام باستحضار مجلس محترم برساند بيمورد نمیدانند جدول خلاصه جمع و خرج پنجساله بودجه عمومی اخیر مملکتی را که شاهد کافی برای اثبات ثمرات سربع الحصول اوضاع عالیه مملکت و کاشف از پیشرفتهای تدریجی است که در سال های اخیر نصیب گردیده است و ذیلاً باستحضار خاطر آقایان نمایندگان محترم رسانم . اینجا دو جدول است که خواندن ارقامش آن اندازه که دیدن ارقام روی کاغذ تأثیر میکند ندارد . جدول عایدات است از سید و چهار سید و هشت جدول دوم جدول مخارج است از سید و چهار تا سید و هشت تقسیم شده است باین ترتیب که جمع هائی که در قانون مصوب بودجه است بک ستون نوشته ایم و میزان عایدات نفی که در جزو آن بوده در بک ستون و در این ستوانی که عایدات نفت را دست زده ایم منها کرده ایم باقی را در بک ستون دیگر نوشته ایم و بطوری که آقایان ملاحظه میفرمایند در سال سید و هفت بعد از وضع عایدات نفی جمع بودجه عمومی پیش بموجب قانون مصوب مجلس بیست و سه میلیون بوده است در صورتیکه خرجش بیست و سه میلیون بوده و علاوه بر این بیست و هشت میلیون دو میلیون هم مخارج فوق العاده تصویب شده و همه آنها پرداخت شده هم آن تفاوت بیست و سه میلیون تا بیست و هشت میلیون که پنج میلیون باشد و هم آن دو میلیون اضافه جمع کل عایدات نفت جنوب در آخر اسفند ۱۳۰۸ که تشکیل ذخیره احتیاطی مملکت را میدهد بحساب لیره اسلار فرعا دو میلیون و هشتصد و بیست و شش هزار و صد و چهل و شش لیره خواهد بود که از قرار تسعیر چهل و هشت قران مساوی میشود با صد و سی و پنج میلیون و ششصد و پنجاه و پنج هزار و هشت قران صرف نظر از موفقیت دولت نسبت بایجاد عایدات و وجوه عمومی در عواید و وجوه خصوصی نیز پیشرفت های محسوس حاصل آمد که

گر چه از موضوع لایحه فعلی خارج است ولی بنوبه خود قابل توجه میباشد

مثلاً عایدات انحصار قند و شکر نسبت بگذشته اضافه قابلی را نشان میدهد با عایدات مالیات راه که بمناسبت تنزل ناکس نفت و بنزین و الغاء ناکس زناک قهرا کسر عمل عمده را میباشد انتظار داشت خوشبختانه ارقام وصولی از این باب نیز بطوری قرین امیدواری است که نه تنها تصور بروز کسری مستبعد است بلکه اضافه قابلی را هم میتوان انتظار داشت

با عایدات راه آهن و کشتی رانی آذربایجان که بموجب قانون جداگانه بایستی بمصرف خودش برسد در بودجه ۱۳۰۴ معادل سید و پنجاه هزار تومان پیش بینی شده ولی در سال ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ در حدود هشتصد هزار تومان پیش بینی میشود که همین از دیاد عایدات توسعه و تکمیل شایان دقتی را در مؤسسات راه آهن و کشتی رانی آذربایجان نوید میدهد .

ضمناً باستحضار خاطر نمایندگان محترم میرسانم که یکی از قدم های موفقانه که دولت بمساعدت مجلس محترم برداشت وضع قانون انحصار دولتی زناک است که علاوه بر تهیه زمینه برای اعمال کنترول های لازمه در مصرف داخلی و بازارهای تجارتی این محصول مملکتی عایدات رو به انحطاط رفته تجدید سابق را بمبلغ معتدبانهی رقمی داده و در همین چند ماهه اخیر ۱۳۰۷ با وجود آنکه ابتدای کار بوده و مشکلات زیادی برای اجرای قانون (از حیث انقباض موقع ضبط محصول - بزاکند شدن شیر در دست اشخاص و قور قاچاق - عدم احاطه و تجربه مأمورین و غیره) فراهم بوده است معذک عواید حاصله در همین چند ماهه اخیر ۱۳۰۷ اضافه قابلی را نسبت بعمل تجدید گذشته نشان میدهد . روی همین تجربه عملی و بدون اینکه دولت اجرای قانون انحصار را از نقطه نظر از دیاد عایدات تلقی نماید موفقیت حاصل شده است که در بودجه ۱۳۰۸ عواید انحصار را به سه میلیون تومان پیش بینی کنیم و امید وازی حاصل است که با تمهید مقدمات کاملتر و مراقبت

اجرای تدابیر عملی که جهت حسن انجام مقصود اندیشه شده است موفقیت بیشتری نصیب گردد .

اصلاً را که دولت برای تنظیم لایحه بودجه ۱۳۰۸ مملکتی اتخاذ کرده و ذیلاً از نظر مجلس محترم بگذرد این است که بودجه جمع و خرج سال ۱۳۰۸ بدون رعایت موازنه تدوین و مطابق عمل ذیل :

جمع مخارج	۷۳۴٫۶۹۰٫۱۶۹٫۳۴۰	قران
عایدات	۲۹۵٫۱۳۴٫۰۴۰	"
ظاهراً معادل	۴۵۰٫۳۵۰٫۰۴۰	قران کسر

خرج نشان میدهد

اگر چه تجربه سنوات گذشته و سعی کالی که در بهبودی وصول و جمع آوری عایدات ملحوظ گردیده چهران کسر خرج مزبور را از از دیاد عایدی منابع موجوده امید واری میدهد ولی چون شایسته دولت اعلیحضرت شاهنشاهی در تامین منافع عمومی و اداره اوضاع مالی مملکت ملاحظه حزم و احتیاط است دولت در لایحه قانونی راجع به ذابح و دخانیات را تهیه و رای تصویب تقدیم مقام محترم می نماید و مطمئن است که پس از تصویب این دو قانون که هیچیک تخمیل زائلی بر اهالی مملکت فراهم نمینماید نه تنها تعادل جمع و خرج ملحوظ خواهد گردید بلکه بجزأت کامل میتوان اضافه عایداتی را هم تحصیل و بمصرف حوائج ضروریه مملکتی رسانید

با مراجعه با اقلام اعتبارات مخارج و بودجه های تفصیلی که متعاقب لایحه کل جداگانه تقدیم خواهد گردیده ملاحظه خواهند فرمود که حتی الامکان از بسط مشاغل اداری و زیاد کردن حقوقات غیر ضروری امساک شده و بلکه همواره توجه دولت این بوده است که اعتبارات سه ملی ۱۳۰۸ عموماً در راه مصالح عمومی و توسعه مؤسسات عام المنفعه یعنی دولتی که مملکت بدان احتیاج قطعی دارد صرف شود اصل دیگری که در تدوین بودجه ۱۳۰۸ ملحوظ شده این است که آن قسمت از اقلام وجوه مخصوصه که به موجب قوانین جداگانه بمصرف معارف و صحیه میرسد

در سال ۱۳۰۸ جمعاً و خرجاً برای همان مصارف مربوطه بودجه عمومی انتقال داده شده و تبادل باین عمل از لحاظ مصلحت انتظام بودجه ثابت و تشکیلاتی کاملاً مقرون بصحت بوده است . تا بحال بودجه وزارت معارف و صحیه چندین قسمت و از چندین اعتبار مختلف تشکیل میشده است - اولاً بودجه عمومی ثانیاً از محل مالیات راه - ثالثاً از محل پوست بره رابعاً - از محل عوارض بندری (فقط برای صحیه) و همین اعتبارات مختلف متمایز سبب شده بود که بک قسمت از بودجه و تشکیلات معارف و صحیه متنازل و تابع جزو مد عایدات مربوطه بوده و هیچگاه نتوانند دارای بک بودجه ثابت و تشکیلات منظم باشند .

با توجه همین محظورات مسلم دولت این طور صلاح دیده که معادل عایدات اختصاصی برای معارف و صحیه از وجوه خصوصی عایدات عمومی انتقال دهد و معادل آن بر بودجه معارف و صحیه اضافه نموده و ارقام مربوطه را از ردیف وجوه خصوصی خارج و بجمع و خرج وجوه عمومی اضافه نماید

با عرض مراتب فوق اینک بودجه ۱۳۰۸ مملکتی را بشرح دو ماده ذیل پیشنهاد و تقاضای تصویب می نماید

ماده اول - عایدات است جمیع کل آن بیست و نه میلیون و بانصد و سیزده هزار و چهار صد و چهار تومان است

ماده دوم - که نوشته شده ماده خرج است جمع کل آن سی و چهار میلیون و شانزده هزار و نهصد و هفتاد و سه تومان و چهار قران است

ماده سوم - حساب ذخیره احتیاطی مملکتی است که سیزده میلیون و بانصد و شصت و پنج هزار و بانصد تومان است

یکی دیگر از لواجیحی که اجازه میفرمائید تقدیم کنیم لایحه قانون ذابح است .

دیگر لایحه قانون دخانیات است که چون با مضای آقای رئیس الوزراء رسیده بود فرستادم برای امضاء الان میاورند و تقدیم خواهم کرد و در موقع تقدیم تقاضای

بلك اوربنت خوام كرد ولي اين لايحه اهميتى ندارد .
 لايحه ديگر لايحه است راجع به ورود نقره و معايت
 نقره كه وارد مملكت ميشود از حقوق گمركى اين هم
 بلك لايحه ديگرى است كه تقديم ميشود و راجع به بعضى
 معايت هاى است كه باسقى در مقابل تعرفه قانونى
 كرك ملحوظ داشت . سابقا چون تعرفه كمرسى
 قانونى نبود بموجب تصويب نامه هاى هيئت وزراء
 و نظامنامه عمل ميشد ولى حالا بايد در مقابل قانون
 عمل شود . اگر چه در موقعى كه لايحه دخانيات را تقديم
 ميكنم ميباسقى اين توضيح را بعرض رسانم وليكن
 شايد در آغوشى كه تقديم ميكنم آخر مجلس باشد و
 فرصت نشود از اين جهت حالا خيلى بطور اختصار ميخواهم
 خاطر آقاىان را متذكر كنم اين لايحه كه شايد يك مليون
 و نيم دو مليون عايدات براي ما اضافه ميكنند بطور
 قطع تخفيف عمده بهايات محصول توتون كاري اين
 مملكت ميدهد نسبت بقانونيكه مصوب است و ما بايد
 اجرا كنيم چون همانطورى كه خاطر آقاىان مسبق
 است بواسطه مشكلاتى كه در اجراء آن قانون بود
 وزارت ماليه و كيسيون قوانين ماليه كه از طرف
 مجلس مجاز بودند توافق كردند كه ار كليه توتون همان
 حد اقل را بگيرند ولى همان حد اقل را هم كه منظور
 كنند ما در عوارضى كه در اين لايحه منظور کرده ايم
 تخفيف خيلى عمده آنها داده ايم و اين تخفيف براي
 توسعه و ازدياد اين محصول و اين تجارت خيلى
 مفيد است

رئيس - خبر كيسيون بودجه راجع بتفاوت حقوق
 والى آذربايجان مطرح است

(خبر مزبور شرح ذيل خوانده شد)

خبر از كيسيون بودجه بمجلس شورای ملي
 كيسيون بودجه لايحه نمره ۶۳۰ وزارت داخله
 راجع بتفاوت حقوق والى آذربايجان و معاون ايالت را
 مطرح نموده و پس از استماع توضيحات معاون وزارت
 داخله عين ماده واحده پيشنهادى دولت را تصويب نمود

مراجعاتى و بدم كه بودجه را آوردند به مجلس در ۱۳۰۵
 ماهين عنوان و صورت باقى ماند . در ۱۳۰۶ لايحه
 تنظيم كرده و آوردند به مجلس و در مجلس مطرح شد
 ولى متأسفانه چون تصادف كرد با اوقات آخر مجلس بحال نشد
 كه لايحه كاملاً مطرح شود و آن لايحه همينطور ماند
 اين است كه مجدداً دولت اين لايحه را آورده است براى
 اينكه از نقطه نظر قانونى و بودجه حقوقى كه به ايالت
 آذربايجان داده ميشود صورت قانونى داشته باشد و تا كنون
 هم كه اين اضافه منظور نشده تأديه شده است منتهى
 از محل صرفه جوئى ها و صدى دو وزارتخانه ها از اين چفته
 بدهم كن ميكنم هيچ اشكالى نداشته باشد كه با اين موضوعى
 كه دولت تقاضا كرده است مجلس شورای ملي هم موافقت
 بفرمايد .

رئيس - آقاى دكتور سنك

دكتور سنك - عرضى ندارم

رئيس - آقاى اعتبار

اعتبار - موافقم

رئيس - آقاى باسائى

باسائى - بنده با اين تفاوت حقوقى كه به آقاى
 منصور والى آذربايجان داده شود موافقم در كيسيون هم
 رأي دادم ولى بلك سؤال داشتم و حالا چون آقاى
 وزير ماليه تشريف دارند عرض مي كنم . تبعيض
 براي چه ؟ آلاى در مازندران مدنى است ارفع
 حاكم آنجا است و همين وضعيتى كه حقوق والى آذربايجان
 داخله حقوق حكومت مازندران هم دارد . بنده ميخواستم
 عرض كنم خوبست دولت براي تكميل حقوق حكومت
 مازندران هم بلك لايحه بياورد بمجلس . در هر صورت آن
 قسمتى را كه آقاى محمدولى ميرزا توضيح دادند كاملاً صحيح
 است و تفاوت حقوق والى آذربايجان ميبايست داده شود
 ولى راجع بحكومت مازندران هم چون اين طور است
 حريست لايحه اش را بياورند .

وزير ماليه - نكنه را كه آقاى باسائى تذكر دادند
 اگر چه كاملاً شبیه است چون قضيه آقاى منصور والى

آذربايجان بلك تفاوت حقوقى است كه قبل از رفتن ابشان
 هم پيش عمل شده است) ولى البته اظهار اين را هم بايد
 بياورند و اصلاح كنند بيشتر تقديم اين قوانين راى
 اصلاح مسائل از نقطه نظر اجرائى آن است و ما نميتوانيم
 اجازه بدهيم به وزارتخانه ها كه بدون موجود بودن اعتبار
 مصوب پرداخت تا تهيه ميكنند . اين است كه وزارتخانه ها بجاورند
 بوسيله وزارت ماليه اين قبيل قوانين را بياورند و اصلاح
 بكنند . راجع بحاكم مازندران هم آقاىان نمابندگان مازندران
 خصوصاً آقاى دكتور سنك بمن تذكر دادند بهشان عرض
 كردم كه وزارت داخله تصور كرده بود كه خودش
 ميتواند محل حقوق بلك حاكم ديگرى را كه بمصرف
 رسيده است بردارد و انتقال بدهد بجاي ديگر ولى ما
 بهشان تذكر داديم كه اين اختيار را ندارند و مجلس
 اين اجازه را در بودجه وزارتخانه ها نداده باين ملاحظه
 بايد لايحه بياورند تا اجازه داده شود حقوقى كه براي
 حاكم فلان نقطه اعتبار داده شده بود و بمصرف رسيده
 است از آنجا انتقال بدهند براي مازندران

جمعى از نمابندگان - مذاكرات كافي است

رئيس - راي ميگيريم بماده واحده با ورقه موافقين
 ورقه سفيد خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده تبديله بطريق ذيل حاصل كرديد)

ورقه سفيد علامت قبول ۹۱

ورقه كبود علامت رد ۱

اسامى موافقين

- آقاىان : حيدرى - طهرانى - ايزدى - فتوحى -
 كازرونى - خانمحمد خان حبيبي - مؤيد احمدى - قاضى
 نورى - نوبخت - احتشام زاده - بوشهرى - كيانورى -
 محمد علمميرزا دولتشاهى - خطيبى - دكتور سنك - ايلخان
 حاج سيد محمود - سيد كاظم يزدي - الفت - حسن على
 ميرزا دولتشاهى - اسدى - شهداد - دبستانى - افشار
 امير ابراهيمى - گنجچه - حكمت - شيخ الملك -
 فهميى - ناصري - ضياء - ذوالقدر - مصدق جهانشاهى
 قوام - دكتور لقمان - طباطبائى و كيبلى - دكتور طاهرى

ملک مدنی - خواجوی - محمد ضیائی - هواری - بیات
 واکاوی - موقر - شریفی - سید محمد تقی طباطبائی
 ظهري - صادقی - محمدولی میرزا - ملک زاده - عدل
 هفتی - دربان - کاشانی - غلامحسین میرزا مسعود -
 ارباب کیخسرو - وهاب زاده - ساکنیان - مقدم -
 مسعودی - سید مرتضی وثوق - مصباح فاطمی - رهبری
 لاریجانی - قراکوزلو - پالیزی - میرزا یاس - امین
 پورحسین - علیخان اعظم - دهستانی - طالش خان -
 مرتضی قلیخان - بیات - ارستانی - یاسانی - اعتبار -
 عبدالجسینخان دیبا - سید حسین آقاییان - مخبر فرهمند
 بنکدار - جمشیدی - بزرگ نیا - عباس میرزا - همراز
 طباطبائی دیبا - هزارجریبی - افسر - جلالی - حاج
 میرزا حبیب الله امین - دکتر امیر اعلم - زوار -
 عراقی - شیرانی
 مخالف - فیروز آبادی

رئیس - عده حاضرین ۱۰۸ به اکثریت ۹۱ رای
 تصویب شد. آقای وزیر عدلیه فرمایشی دارید؟
 وزیر عدلیه - بنده دو سه لایحه داشتم که میخواستم
 تقدیم مجلس کنم که ارجاع شود بکمیسیون عدلیه
 رئیس - خبر کمیسیون محاسبات راجع بمتهم بودجه
 ۱۳۰۷ مجلس نسبت بنده سه که از طرف آقای فهیمی
 پیشنهاد شده بود قرائت میشود
 (مضمون ذیل خوانده شد)

کمیسیون محاسبات ماده پیشنهادی آقای فهیمی را
 بعنوان ماده سوم لایحه عمره ۱۰۵۴ اداره مباشرت تحت
 مطالعه قرار داده و ماده ذیل را تصویب مینماید:
 ماده ۳ - مخارج مذکوره در دو ماده فوق از جمع
 کل اعتبار مصوبه در فقره (۱) از ماده (۱) بودجه ۱۳۰۷
 مجلس برداشته خواهد شد.

رئیس - ماده سوم مطرح است. معلوم میشود مخالفی
 نیست. رای گرفته میشود. ماده سوم آقاییان موافقین
 قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. کلیات مطرح است. مخالفی نیست
 رای میگیریم. بنهم بودجه ۱۳۰۷ مجلس با ورقه
 موافقین ورقه سفید خواهند داد.
 (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۸۹ ورقه سفید و
 يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۱۰۶ با ۸۹ رای تصویب شد
 اساسی موافقین

آقاییان: بنکدار - عباس میرزا - قراکوزلو - طالش
 خان - دکتر عظیمیا - علیخان اعظم - رحیم زاده -
 آقا سید حسین آقاییان - ناصر - جمشیدی - زوار -
 آقا امین پورحسین - ملک ابرج میرزا وانشاهی - قاضی نوری
 شریف زاده - فرج الله خان آصف - حسنعلی میرزا
 وانشاهی - ازدی - شیرانی - پالیزی - میرزا یاس
 کیا نوری - ابلخان - عراقی - ملک آرائی - محمدعلی
 میرزا وانشاهی - نوینخت - سید مرتضی وثوق - افخمی
 طباطبائی دیبا - دهستانی - دیوان بیکی - احتشامزاده
 ملک زاده - حاج میرزا حبیب الله امین - جلالی -
 بزرگ نیا - لاریجانی - مقدم - حبیبی - وهاب زاده
 عدل - کاشانی - فرخی - مسعودی - فهیمی - ساکنیان
 شریفی - ضیاء - سید محمدتقی طباطبائی - ظفری -
 طباطبائی وکیلی - دکتر سنک - حاج سید محمود - طلوع
 موقر - غلامحسین میرزا مسعود - رهبری - الفت -
 ملک مدنی - هواری - بیات ماکو - مصدق جوانشان
 ذوالقدر - قوام - افسر - محمدولی میرزا - هزارجریبی
 عبدالحسین خان دیبا - دکتر امیر اعلم - مرتضی قلیخان
 بیات - حیدری - مصباح فاطمی - پورعقرب - حاج
 علی اکبر امین - فتوحی - هفتی - اسدی - امیر ابراهیمی
 شهداد - شیخ الملک - مؤید احمدی - کنجش - دربان
 مخبر فرهمند - دکتر لقمان - ارباب کیخسرو - شاهرخ - خطابی
 مخالف - آقای فیروز آبادی

رئیس - قرارداد موقتی ایران و بلژیک مطرح است
 رابرت کمیسیون قرائت میشود

(مضمون ذیل قرائت شد)

مخبر از کمیسیون امور خارجه مجلس مقدس
 کمیسیون امور خارجه قرارداد موقتی بین ایران و
 بلژیک را مطالعه اساس قرارداد را که روی اصل اساسی
 این تصدیق ماده ۲ پیشنهادی دولت کاملاً مقصود متن
 فرانسه قرارداد را میسرساند لذا با اطلاع نماینده دولت
 ماده ۲ به ترتیب ذیل تنظیم

ماده (۲) از تاریخ ۱۰ مه ۱۹۲۸ اتباع ایران
 در خاک اتحاد بلژیک و لوکزامبورگ و همچنین اتباع
 بلژیک و لوکزامبورگ در ایران بر طبق قواعد و رسوم
 حقوق عمومی بین المللی و در روی اساس معامله متقابله
 کامله پذیرفته شده و مطابق قواعد و رسوم مزبور با آنها
 رفتار خواهد شد.

اتباع هر يك از دولتين راجع بشخص و اموال و حقوق
 و مبالغ خود از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی بنحو
 اکمل بهره مند گردیده و نسبت بانها از هر حیث همان
 رفتاری میشود که بطور کلی درباره اتباع داخله معمول
 میگردد و بدون اینکه اتباع مزبور بتوانند معامله را که
 فقط مختص اتباع داخله میباشد و کلیه اتباع خارجه از
 آن مستثنی هستند درباره خود تقاضا نمایند راجع باحوال
 شخصی اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک
 طرف متعاهد دیگر تابع مقررات قوانین دولت متبوعه
 خود میباشد.

راجع باموال غیر منقول و حقوق مربوطه بان موافقت
 حاصل است و اتباع بلژیک و لوکزامبورگ در خاک ایران
 فقط مجاز میباشد اموال غیر منقوله که برای سکونت
 و تجارت و صنعت آنها لازم باشد تحصیل یا اشغال و یا
 تصرف نمایند اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین
 در خاک طرف متعاهد دیگر خصوصاً از هر گونه الزام
 شخصی یا بیگاری یا تحمیلات نظامی و همچنین از ادای
 هر قسم هدایای ملی و قرضه های اجباری و مالیاتهای
 استثنائی که بواسطه احتیاجات نظامی تحمیل شده باشد
 معاف میباشد و صادرات متصفانه جبران خواهد شد.
 شرکتهاى تجارى که مراکز آنها در خاک یکی از

طرفین متعاهدین بوده و در آنجا بر طبق قوانین جاریه
 آن مملکت تشکیل شده باشد هوبت و اهلیت حقوق آنها
 در خاک طرف متعاهد دیگر شناخته خواهد شد و میتوانند
 در آنجا بشرط موافقت با قوانین عملی مستقر شده و
 بهر نوع تجارى که بموجب این قرار داد بانابع مملکت
 متبوعه آن شرکها اجازه داده شده اشتغال ورزند مهذا
 باسناد این حق شرکتهای مزبوره اجازه آن تجارى را
 ندارند که حق اشتغال اتباع دولت متبوعه آنها بتجارت
 مزبوره فقط بسبب منافعی است که مشار البهم نارعبات
 قوانین محلی در شرکتهای داخلی دارد و همچنین آن
 شرکتهای نمیتوانند استفاده از حقوق را که مختص
 شرکتهای داخلی است و کلیه شرکتهای خارجی از آن
 مستثنی هستند دعوی نمایند و کمیسیون امور خارجه ماده
 واحده ذیل را برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم
 می نماید.

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد موقتی
 دولین ایران و بلژیک را که در تاریخ ۲۵ اردیبهشت
 ۱۳۰۷ باضا رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه
 شده آنرا بدولت میدهد.

رئیس - شور اول و مذاکره در کلیات است اعتراضی
 رسیده رای گرفته میشود. ورود در مواد آقاییان موافقین
 قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود
 (مضمون ذیل قرائت شد)

ماده اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین
 معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط
 معامله متقابله از امتیازات و معافیتهاى که بموجب
 حقوق عمومی بین المللی مقرر است بهره مند خواهند گردید
 نمایندگان قنصلی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین
 در خاک طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای
 (اگر کواتور) باشند میتوانند در نقاطی که تا کنون
 مجاز باقامت بوده اند توقف نمایند.

۱. نمایندگان مزبور از شرایطی استثنای یافته و معافیت های شخصی قضائی را مطالبی که بموجب حقوق بین المللی مقرر است بشرط معامله متقابله کابله بهره مند خواهند گردید.

۲. در ماده اول اعتراضی زسیده ماده دوم هم در ضمن قرائت خبر کمیسیون قرائت شد در آن هم اعتراضی زسیده ماده سوم قرائت میشود (باین مضمون قرائت شد)

ماده سوم - طرفین متعاهدین با استقرار روابط خود بر روی اساس استقلال گمرکی موافقت مینمایند که محصولات ارضی یا صنعتی ایران در موقع ورود بآنک ایجاد بلزیک و لوگزامبورگ و محصولات ارضی یا صنعتی خاک اتحاد بلزیک و لوگزامبورگ در موقع ورود بایران تابع مقررات قانون اساسی گمرکی مملکت ورود باشد نظر باینکه میتوان امیدوار بود که مدت یکسال برای انعقاد عهد نامه موافقت و قرار داد اقامت و قنصلی و تجارت و گمرکی که فعلا مذاکرات آنها جریان دارد کافی خواهد بود

طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که متقابله نادمه ۱۹۲۹ بیکدیگر حق استفاده از تعرفه حداقل خود را بدهند و نیز موافقت حاصل است که طرفین متعاهدین در عین اینکه آزادی کامل خود را محفوظ میدارند که هر موقعی خواسته باشند تعرفه مستقل خود را تغییر بدهند موافقت مینمایند که چنانچه در حداقل تعرفه گمرکی آنها بهر نحو که بشود تخفیف کلی یا جزئی داده شود هر یک از طرفین متعهد باشند طرف متعهد دیگر را از تخفیفات مزبوره در ظرف مدت این قرارداد موفق بهره مند سازند

رئیس - در این ماده هم اعتراضی زسیده است ماده چهارم قرائت میشود (باین نحو قرائت شد)

ماده چهارم - این قرار داووقتی تصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه آن هر چه زود تر در طهران مبادله خواهد شد و نادمه ۱۹۲۹ اجرا خواهد بود (بدیهی است که برای ایران نظر بمقررات قانون ۱۳۰۳ اردیبهشت ۱۳۰۷

تلفه مقتضی بود از چندی باین طرف موضوع مورد معامله قرار داده شده و اینک در نتیجه مطالعات و تحقیقات زیاد اینطور معلوم شده است که بهترین وسیله را هم معایب موجوده مالیات دخانیات الفای مالیات مزبور و برقراری انحصار دخانیات بجای آن میباشد زیرا اولاً

الیهاد ایجاد آن جز بطریق انحصار اشکالات عمده خواهد داشت و بطریق انحصار است که دولت خواهد توانست مالیاتی بر مصرف کنندگان اجناس دخانیه مناسب قیمتی بگشاید در موقع حاضر بودن برای مصرف دارد تحمیل نمایند و ایجادات حقه خود برسد در صورتیکه این تحمیل گزاف نیست و بلکه در زندگانی عادی بلا اثر است

ثانیاً - وضعیت فعلی اجناس دخانیه از حیث زیاد بودن محصولات است و نداشتن بازار کافی در مالک خارجه که در دسترس صاحبان متاع باشد ایجاد مینماید که دولت مداخلاتی برای بهبودی زراعت اجناس مزبور و بسط کردن بازارهای نافع برای تجارت آن بعمل آورد

ثالثاً - منتهی در همین حال برای آنکه عده از تجار و اصناف که نیکو است و سند و معامله اجناس دخانیه اشتغال دارند بنگار نشوند و تأثیرات سوئی از این جهت در وضعیت اقتصادی عده از اهالی مملکت حاصل نگردد و از طرف دیگر دولت یک مرتبه دچار زحمت و مخارج گزاف برقراری انحصار کامل در تمام نقاط مملکت نسبت بنام انواع دخانیات نشود باید تسهیلاتی در انحصار قابل شد باینکه در مواد لایحه که تلوأ برای تصویب تقدیم میگردد ملحوظ شده است

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون حق وارد و بایز کردن و خرید و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانیه و انواع کاغذ سیگار در کلیه مملکت منحصراً بدولت است و این انحصار موسوم به (انحصار دولتی دخانیات) خواهد بود

نگاهداری و بکار انداختن اوزان و توتون بوسیله مسئولین انحصار است و هیچکس بدون اجازه مؤسسه انحصار دولتی حق آنجا نخواهد داشت و مؤسسه انحصار باید

کلیه ادوات موجوده توتون بری که اجازه نگاهداری و بکار انداختن آنرا بکسی نداده است خریداری نماید

ماده ۲ - مؤسسه انحصار دخانیات در موقع فروش اجناس دخانیه مبالغ ذیل را بقیمتی که اجناس دخانیه تمام شده بعنوان حق انحصار علاوه نموده و بفروش خواهد رسانید

۱ - برای دخانیات محصول داخلی درجه اول بکمن ۳۰ قران توتون و سیگار و سایر اجناس دخانیه که باتوتون سیگار بریده میشود درجه دوم بکمن ۲۰ قران وزیر مالیه - آقا آن عنوان در ذیلش است اجازه بفرمائید خود بنده بخوانم چون مسلط ز هستم

رئیس - لایحه بایشان غفلی داده شده است

وزیر مالیه - البته صحیح است

(بقیه لایحه را آقای وزیر مالیه از ماده دوم بشرح ذیل قرائت نمودند)

ماده دوم - مؤسسه انحصار دخانیات در موقع فروش اجناس دخانیه مبالغ ذیل را بقیمتی که اجناس دخانیه تمام شده بعنوان حق انحصار علاوه نموده و بفروش خواهد رسانید

۱ - برای دخانیات محصول داخلی توتون و سیگار و سایر اجناس دخانیه که با توتون سیگار بریده میشود و توتون چپق بیم کوب که در سیگار باجیقا ره کشیده میشود:

درجه اول بکمن ۳۰ قران
درجه دوم بکمن ۲۰ قران
درجه سوم بکمن ۱۵ قران

وزارت مالیه مجاز است با حفظ تناسب بین حقوق انحصار مذکور و قیمت توتون حقوق انحصار را از روی قیاسی که توتون با سیگار پیچیده تمام شده مأخوذ دارد در ضمن هم اگر آقایان میل داشته باشند نرخ های سابق هم متذکر باشند ممکن است بنده عرض کنم تا ملاحظه فرمائید که این نرخها خیلی کمتر است

توتون چپق اشوب - هلاوانه - کرمانشاه و توتونهای مشابه آن سال اولیاً

سال دوم	قران ۶
سال سوم	قران ۷
سال چهارم	قران ۸
سال پنجم	قران ۱۰
(راجع بتوتونهای غیر توتون سیکار يك نصابی قابل شده ایم بهترین توتون چپق را از پنجقران شروع کرده ایم بجهت اینکه در قانون زیادتر از این بود)	
توتون چپق سندیج و ساوجبلاغ و توتونهای مشابه آن	
سال اول	قران ۴
سال دوم	قران ۵
سال سوم	قران ۶
سال چهارم	قران ۷
سال پنجم	قران ۸
توتون چپق سنقر و بانه - همدان - دهخوارقان - نهاوند و تویسرکان و اطراف طهران و توتونهای مشابه آن و دمار سیکار	
سال اول	قران ۳
سال دوم	قران ۴
سال سوم	قران ۵
سال چهارم	قران ۶
سال پنجم	قران ۷
کلیه اقسام تنباکو که در قلیان کشیده میشود	
سال اول	قران ۲
سال دوم	قران ۲٫۵
سال سوم	قران ۳
سال چهارم	قران ۳٫۵
سال پنجم	قران ۴
(در آن قسمت قبلی که عرض کردم از سال سوم بیصد دمار سیکار اضافه نمیشود و همان پنجقران که حالا هم هست باقی میباشد)	
چوب قلیایی ...	
بعضی از نمایندگان - چوب قلیان	
وزیر - بلی يك قسم تنباکوی مخصوصی است	

ماده ۱۲ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون و تهیه نظامنامه آنست .
 رئیس - فوریت مطرح است . آقای باستانی .
 باستانی - موافقم
 رئیس - آقای آقاسید یعقوب .
 آقا سید یعقوب - بنده مخالفم . خدا عمر بدهد که آقای وزیر مالیه مارا امروز بقدری خوشحال کرد راجع باین قدمتی که در خصوص بودجه برداشته شده ولی نگذاشت این خوشحالی پنج دقیقه طول بکشد این درواقع همان مسئله است که در دوره ششم و پنجم گمان میکردم بعضی از آقایان تشریف داشتند و در وزارت مالیه صحبت بود در واقع قانون انحصار دخانیات است . . . .
 وزیر مالیه - اسمش هم همین است .
 آقا سید یعقوب - این قانون در ممالک دیگر هم هست بنده در موقع مهاجرتمان در ترکیه هم این قانون را دیدم هست . در جاهای دیگر هم هست . بنده راجع باین قضیه چون خود استعمال دخانیات متناسب با حفظ الصحه نیست در این باب ابرار اساسی ندارم ایرادش این است که دولت با مجلس موافقت کند مجلسی که این طور اهتمام دارد در موافقت بادولت این لوائح باین اهمیت بطور فوریت نباید این ده دوازده ماده است ششام که میدانید لوائح تا ن به صدور رای و صدور پنجم رای از مجلس میکشد بعد از آنکه بحمدالله مجلس از توجهات بیفی و بیب الله شاه بادولت توافق دارند و متوجه هستند که حقیقه قدم های سریعی برای ممالکت برداشته شود بعد از آنکه در مجلس يك روح موافقت و مساعدتی با خودتان دیدید و ششام بیفی و بین الله وزیرای فعال کاری هستید بگذارید این دو شوری بشود و برود بکمسیون و مذاقه شود اگر دو شوری بشود مسلماً یقیناً بشر روز بروز ساعت بساعت افکارش نسبت به مصالح تفاوت میکند تغییر میکند افکار و اطلاعات پیدا میکند بنده از نقطه نظر اینکه وضع مالیات و گذراندن قانون انحصار بیک شور پس فردا سبب گرفتاری میشود مثل اینکه اگر قانون انحصار بزک را بطور يك شوری

ماده ۶ - هرگاه جنس دخانیه بعد از پرداخت عوارض مقرر در این قانون با تضمین آن بوسیله وجه پسند ضمانت شده معتبر بامال الضمانه برای صدور بخارجه حمل شود پس از ارائه تصدیق صدور از اداره مربوطه عوارض مأخوذه با وسایل تضمین مذکور در فوق مسترد خواهد شد

ماده ۷ - توتون سیکاره وجود در تاریخ پیش نهاد این قانون بشمول مقررات این قانون خواهد بود و اگر مالیات معمول قبل از اجرای این قانون از آن دریافت شده باشد باید مابه التفاوت مالیات پرداخت شده و حقوق انحصاری مذکور در ماده (۲) مأخوذ گردد این مابه التفاوت از کلیه سیکار های پیشبیده و توتون بریده حاضر برای مصرف ماده من مطالبه نخواهد شد .

ماده ۸ - مجازات متخلف از مفاد (۱ و ۳) و قسمت اول ماده (۴) این قانون و همچنین مجازات هر نوع قاچاق که در موضوع دخانیات ارتکاب شود همان است که برای مرتکبین قاچاق مقرر است

ماده ۹ - برای سرمایه مؤسسه انحصار دخانیات مجلس شورای ملی مبلغ دو میلیون تومان اعتبار بوزارت مالیه اعطا می نماید

ماده ۱۰ - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که برای مخارج اداری سال اول مؤسسه انحصار دخانیات مبلغی را که از صدی ده عوائد سالیانه دولت از آن منبع تجاوز نماید مصرف نماید

ماده ۱۱ - قانون مالیات دخانیات مصوب ۶ میزان ۱۳۰۳ و قانون اصلاح مالیات دخانیات مصوب ۲۷ میزان ۱۳۳۳ ملغی است

نگه‌دارنده بودیم گرفتار نمی‌شدیم با ما اول مجلس است هنوز ما کاری نکرده ایم ما همه حاضر هستیم و رفته های عقیده اینجا حاضر است و آقای آریاب کیخسرو هم همچنان این دفعه ورقه سفید درست کرده است که مثل آفتاب می‌درخشد. آقای وزیر مالیه موافقت بفرمایند دو شوری بشود بنده قول میدهم در آخر موافقت کنم ولی اجازه بدهند در تمام مواد نظریات را بگویم بنده اساساً موافقم چون هر چیزی که مخدر باشد و محدود بشود بنده موافقم ولی بابت شور بودنش و فوری بودن آن جداً مخالفم و دعوت میکنم اکثریت مجلس را که در این باب با من موافقت کنند و بگذاریم دوشوری واقع شود

وزیر مالیه - خیلی بنده متشکرم اولاً از اظهار موافقتی که نماینده محترم دراصل مطلب فرمودند و خیال میکنم بعد از توضیحاتی که بنده در کمیسیون خواهم داد و بعد از اینکه آقایان نمایندگان اطلاع پیدا بکنند که این عوارضی که ما مقرر کردیم در هزار سیگار که نداشتش را می‌سنجیم که به‌بینیم افزایش قیمتش چه قدر است می‌بینیم بهرینجهاد سیگار صدبندار می‌افتد شاید ما خودمان جلوگیری کنیم از اینکه آقایان این عوارض را بخواهند بالا برند زیرا از نقطه نظر حفظ الصحه عمومی و تأثیر مخدر در پنجاه سیگار صدبندار تفاوت اهمیت ندارد. برای کسی که بیست و پنج سیگار در روز بکشد یکشاهی تفاوت معامله پیدا میشود. حالا این مطلب باشد وقتی که در اصل مسئله بحث میشود در آن موقع مذاکره خواهیم کرد آقای آقاسید یعقوب میفرمایند که چرا ما تقاضای یک شوری میکنیم در صورتیکه آقایان با ما موافقت و تکلیف میکنند دراصل هم موافقت اگر بنده تقاضای دو فوریت کرده بودم که فی المجلس مذاکره شود مورد این اعتراض بودم و این اعتراض را البته بر خودم نمی‌گذاشتم وارد شود زیرا ما یک هیئت دولتی هستیم که با اکثریت مجلس با تمام مجلس که با ما بانتهائی کار میکنند یک قیوداتی داریم که آنها را میباید حفظ کنیم اگر یک لایحه بود که دو فوریت او را دولت صلاح میدانست و بنده میخواستیم دو فوریت او را تقاضا کنیم

همچونوقت قبل از اینکه در فرا کمیسیون بمرفق آفتاب رساننده باشم همچو لایحه میاوردم ولی این لایحه یکشوری مثل دو شوری است مجبه آنکه یکمسیون میورد و محدود به پنج وقتی هم بیست هر چند روزی هر چند وقتی که آقایان بخواهند در کمیسیون نگاهدارند نگاه میدارند ولی یک حسنی دارد از نقطه نظر سیاست امر آن این است آقا وقتی شما بخواهید یک قانونی بگذرانید که این قانون تأثیر دارد در نفع و ضرر یک اشخاصی و این قانون امروز قبل از آنها که این جا بیاید تهیه میشد بالاخره عمرمانه که تهیه نمیشد تا تهیه کنیم و بیاوریم. مجلس بحث کنیم و مخالف و موافق حرف بزیم و هر چه مجلس صلاح دالست رأی بدهد این منتشر میشود امروز دیگر بیشتر منتشر میشود انوقت می‌شنیند و یک حسابهایی میکنند راجع به ضررها راجع به نفعها یک مقدماتی تهیه میشود که آن مقدمات را ما هر قدر وقتش را کم کنیم و بتوانیم محدودش کنیم بصرفه نه تنها قانون است بصرفه همان اشخاص است چون برای آنها هم زحمت و دردسر دارد برای اینکه ما همینطور می‌خواهیم که در لایحه ملاحظه میفرمائید در قسمت توتون چیق و تنباکو بجواز قائل هستیم ولی در آن قسمت دیگرش که می‌خواهیم یک قدری صورت انحصار بهش بدهیم با دست اهل سنف و کسبه این کار را میکنیم پس درست که ملاحظه میفرمائید منافع ملحوظ شده و از آقایان تقاضائی که بنده دارم این است که با بنده موافقت بفرمائید در موضوع یک فوریت برای اینکه یک فوریت جلو آن معایب را میگیرد و من بقین دارم که آقای آقا سید یعقوب هم بعد از شنیدن توضیحات بنده خودشان موافقت خواهند کرد برای اینکه ایشان هم مقصودشان از شور این است که مسائل مذاکره شود میروم و مذاکره میکنیم در کمیسیون پانزده روز بیست روز بکجا شما مذاکره کنید بنده هیچ عجله ندارم اما بایستی این اصل رعایت شود که وقتی پانزده روز مذاکره کردیم و با هم در کمیسیون یک تصمیم گرفتیم که آن تصمیم قطعی بنظر آمد ما بین او و اجرایش دیگر فاصله نباشد اصل مقصود

و اختلاف شدید بنده در مقدمه اش هیچ اصراری ندارم بلکه در وقت در کمیسیون قوانین مالیه که البته با موافقت اکثریت هم آقایان کار میکنند دولت توافق کرد و خبر آمد به مجلس بنده می‌خواهم بین آن خبر و تصمیم اخیر انجرا فاصله نباشد. اگر فاصله باشد یک معایب ایجاد میشود که آن معایب برای من که معجزی قانون هستم بد است برای قانون هم بد است بالاخره برای آن اشخاص هم که بیخود وسوسه خواهند شد و این کارها را خواهند کرد بد است یک اشاره هم فرمودند آقا که ما البته تکمیل میشود اطلاعاتمان. این صحیح است ولی تکلیفی میفرمائید آن اطلاعاتی که تکمیل میشود این در چهار روز پنج روز تفاوت شور نمیشود آن در موقع عمل گذاشتن و تجربه پرو شش ماه بعد از عمل میشود و در ضمن فرمودید اگر قانون ریاست را یک شوری بگذرانند بودیم اینطور نمیشد چه بر سرمان آمده ؟ از قانون ریاست بنده خیلی ممنونم خیلی خوب عمل کرده بعد از این تجربه هم که کردیم البته یک چیزهایی یاد گرفتیم که آن چیزهایی را که یاد گرفتیم میآوریم مجلس قانونش را اصلاح میکنیم ولی آرزو غیر از این هیچ ممکن نبود اینها یک اطلاعاتی است که در ضمن عمل و تجربه حاصل میشود

رئیس - آقای ملک مدنی
 ملک مدنی - بطوریکه آقای آقاسید یعقوب هم اظهار کردند بنده عقیده بنده این لایحه خیلی مهمی است و دو جنبه دارد یک جنبه اش جنبه انحصار است و تماس دارد با منافع یک اشخاصی که از طریق دخایات ارتزاق میکنند و البته اگر دو شور باشد بیشتر مطالعه در اطرافش میشود ممکن است با توضیحاتی که دولت بدهد خود بنده هم موافق شوم چون هنوز مطالعات زیادی ندارم که ببینم با اشخاص کسبه بیچاره که از این راه ارتزاق میکنند آنها با آنها زحمت وارد نمیشود؟ اگر حقیقه بطوریکه آقای وزیر مالیه توضیح دادند یک طوری باشد که نسبت

بناها زحمت وارد نکند بعقیده بنده عیبی ندارد اما اگر یکسب آنها زحمت وارد کند با اطلاعاتی که از اوضاع اقتصادی و بیکاری مردم داریم بعقیده بنده آوردن این لایحه فعلاً خوب نیست و همان ترتیب سابق که یک مالیاتی تعیین شده بود و باز هم در ناکس آن کم و زیاد میکردند یک مسئله بود. این است که بنده هم موافق نیستم و عقیده ام این است که دو شوری باشد که زیاد در اطرافش مطالعه شود که با جلب نظر دولت و مجلس یک قانونی بگذرد که مزاحم مردم نباشد

رئیس - آقای یاسائی
 یاسائی - آقای ملک مدنی یک مخالفت‌های زیادی در فوریت این لایحه نکردند فرمودند این قانون باید مطالعه شود و بطوری مواد آن تنظیم شود که با اشخاصی که اهل این کار و دارای اینگونه معاملات هستند خسارتی وارد نشود. آقای وزیر مالیه در ضمن توضیحاتشان اشاره کردند بموادى که قرائت شد و بنظر بنده آن مواد کافی بود زیرا اشاره شده بود که اصلاً اداره انحصار و اجرایی قانون مخصوصاً بدست خود آنها خواهد بود یعنی خود آنها عامل مؤثر خواهند شد و یک مسئله دیگری که بنده می‌خواستم تذکر بدهم این است که این مملکت با این عایدی اصلاحات اساسی که شما متوقعید و مردم متوقعند در او نخواهد شد این مملکت محتاج بعواید خیلی زیادى است و الا اصلاحاتی که همه متوقعیم عملی نخواهد شد و ما می‌خواهیم عایدی پیدا کنیم هر چه فکر کنیم جز اینکه نتیجه بگیریم که مالیات راز یک چیزهای غیر ضروری ببندهم راهی نیست مالیات را در آتیه بر جو و گندم نمیشود بست ما باید سعی کنیم مالیات ارضی اصلاح شود و زحمتی که بعدها بین و دها آنها وارد می‌آید مرتفع شود پس باید یک عایداتی پیدا کنیم تا بتوانیم آنرا اصلاح کنیم در هر صورت هر گوله اصلاحاتی فرغ بر عواید است ما باید عواید را زیاد کنیم و همیشه متوجه باشیم عواید را تحمیل کنیم بر یک چیزهایی که در زندگی مردم فوق‌العاده مؤثر نباشد در خارج بطوری

که زلفاً اظهار میکنند قیمت دخانیات که استعمال میشود پیش از ایران است در ایران از همه جا ارزانتر است البته برای تحمیل يك عوارضی است که اینطور شده در هر صورت بنده تصور میکنم که آقای ملک مدنی با سایش که مخالفتی ندارند با فوریتش هم موافقت بکنند برای اینکه در کمیسیون میرود يك شور میشود و پیشنهاد هم میکنیم اگر قابل توجه شد باز کمیسیون میرود بعلاوه در قسمت انحصار زبک يك تجربه هائی يك اطلاعات پیدا کردیم در این قانون ممکن است در موقع شور بکار ببریم در هر صورت يك شوری بودنش يك طرز متدلانه ایست که دولت اتخاذ کرده .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
 افشار - کافی نیست .
 رئیس - آقای افشار

افشار - برای اینکه مدال شود که هنوز مذاکرات کافی نیست خوبست آقایان اجازه بدهند که بنده عرابضی را دارم عرض کنم . قبلاً لازم است عرض کنم آقایان که افتخار نمایندگی دوره پنجم را داشته اند میدانند که علت محرکه تصویب این قانون مالیات دخانیات در آن دوره این بود که چون در آن اوقات ما يك احتیاج ضروری به وجه پیدا کردیم و از یکی مؤسسات خارجی تقاضا کردیم آن مؤسسه دادن وجه را متوقف و مقید بیک شرایطی کرد که بهیچ وجه قبول آن شرایط صلاح ما نبود . بنا علیه ما تصمیم گرفتیم که علی رغم آن مؤسسه خارجی يك مالیاتی وضع کنیم و مات ایران را دعوت کنیم بر اینکه مالیات دخانیات را قبول کند تا بدین وسیله کارهائی که داریم انجام دهیم

و در آن همان قانونی که ما در تحت این عنوان در مجلس تصویب کردیم اساساً زراعت نوتون در مملکت رفت بطوری که تقاطعی که در گذشته تولید این قسمت از مال التجاره را مینمودند اگر شما میزان استحصال را درست مقایسه کنید تصدیق خواهید فرمود تغییرات

فاحشی حاصل شده و صدی پنجاه فرق کرده است بنظر بنده برای تولید ثروت سه عامل لازم است : زمین ، سرمایه - وزراء وقتی که این سه عامل موجود شد آوقت تولید و تقسیم و مبادله و مصرف تحقق یعنی وجود خارجی پیدا میکند وزارت مالیه باید یکی از دو اصل را در موقع وضع قانون قبول نماید یا تحمیل مالیات بر قوه مولده ثروت یا بعهده مصرف کننده ولی وقتی که شما قوه مولده ثروت را از بین بردید و بران مالیات وضع کردید اصل مبادله هم که عبارت است از تجارت از بین میرود و وقتی هم که تجارت از بین رفت اصل تقسیم هم از بین میرود برای اینکه اگر مبادله نباشد شخص زارعی که برای مملکت مثلاً نوتون کشت و زرع میکند محلی ندارد مصرف و مبادله کند از این جهت از بین میرود . پس در واقع آبادی که در تولید این ثروت مؤثر است شما باین ترتیب از بین میرید وقتی که مبادله از بین رفت بالطبع میزان واردات بر صادرات خواهد چربید و در این صورت قهراً ناچار خواهید شد مالیات عجیب و غریبی بر مردم تحمیل کنید و مملکت خودتان را بیشتر متضرر نمائید بنظر بنده این لایحه که بقید يك فوریت بمجلس آمده حقیقتاً قابل تأمل است آقایان تصدیق میفرمایند که کمیسیون قوانین مالیه يك کمیسیون بازی نیست که همه و کلاه بتوانند در اینجا بروند و در شرکت مذاکرات آزاد باشند نظامنامه این حق را بکلاه نداده است فقط يك عده دوازده نفری در اینجا هستند تبادل نظر در قوانین میبایند و مطالبه میکنند و باین ترتیب آن مطالعات لازمه که در لوائح و قوانین باید بشود از طرف عموم و کلاه نمیشود خاصه در این قبیل لوائح که تأثیر خارجی بازمدکائی اساسی مردم دارد باید دقت بیشتری نمود ولی اگر قوانین در شوری باشد ممکن است يك اعتراضاتی که در بادی امر بنظر آقایان رسد در مرحله شور دوم اظهار نمایند پس بهتر این است که خود آقای وزیر مالیه هم موافقت بفرمایند که عوض اینکه این لایحه يك شوری باشد دو شوری بشود

در این صورت ماها هم حق الامکان سعی و موافقت میکنیم که این پیشنهادات کمتر داده شود و لایحه زودتر بگذرد ولی وقتی که يك شوری باشد يك کسی ممکن است پنجاه پیشنهاد بدهد و خود این ترتیب بیشتر موجب اطاله و تعطیل وقت خواهد بود این نظر بنده است دیگر بسته است بنظر آقایان .

وزیر مالیه - بنده خیلی متشکرم که غایبم محترم در ضمن رد کفایت مذاکرات يك درس اصولی و اقتصادی هم ما دادند در کلیه این قبیل مسائل البته مناسب این است که ما وقتی در اصل موضوع مذاکره میکنیم آوقت بنده جواب فرمایشات آقایان یکی یکی عرض کنم و حالا بنده جواب فرمایشات ایشان را برای بعد میگذارم یعنی برای وقتی که داخل در اصل مطلب میشوم . فقط حالا برای تذکر عرض میکنم که هیچیک از این استدلالات که فرمودید مؤثر در آن استدلالی که بنده کردم نیست عرض بنده نسبت بیک شور و دو شور بان طرزیکه سزاکار فرمودید نبود ممکن است وقتی که این لایحه بکمیسیون آید ما هر قدر میخواهید شور بکنید و هیچ مانعی ندارد مگر شما در شور اول این اختیار را ندارید ولی در شور دوم دارید؟ هر کاری که در شور دوم شما میخواهید بکنید در همان شور اول بکنید - اختیار با شما است

ما وقتیکه این لایحه را آوردیم مطابق تجربیاتی که از ما دارید و امتحاناتی که از خود مان داده ایم اگر شما و آقایان در کمیسیون یا در مجلس خواسته اید قانونی را تغییر بدهند یا اصلاحی در قوانین بنمایند مگر ما حاضر بوده ایم که با شما موافقت کنیم ؟ ما خواسته ایم در مقابل شما مقاومت کنیم ؟ اگر هم مذاکره کرده بحث از روی دوستی و همکاری بوده که بین ما همیشه برقرار بوده است .

اصل نکته قابل توجهی که بنده عرض کردم همین است که نمی خواهم بین تصمیم آخری مجلس و عمل فاصله پیدا شود . آقای افشار میفرمایند در لوائح يك شوری بطوری که لازم است نمیشود شرکت در مذاکرات نمود

راه این قضیه خیلی آسان است . بنده شخصاً از نظر وزیر مالیه بودن این حق را دارم که از تمام افراد آقایان تقاضا کنم در کمیسیون تشریف بیاورند و آقای رئیس کمیسیون هم تقاضا میکنم که در این مسئله مساعدت بفرمایند و همه آقایان بکمیسیون قوانین مالیه تشریف بیاورند و در اینجا مذاکرات لازمه بشود حتی ممکن است اعضاء مربوطه باین امر را هم دعوت کنیم که بیایند و اطلاعات لازمه و مفیده بمان بدهند و در کمیسیون تبادل نظر کنیم . سابقه هم همینطور بوده است . و باقی افشار تذکر میدهم که در تمام قوانینی که در کمیسیون قوانین مالیه گذشته بموجب همین سابقه عمل شده و مطالعات لازمه در آن بعمل آمده است . و مباحثات طولانی شده پس در این نکته که فرمودید بنده فوراً تسلیم نظر سرکار میشوم . برای اینکه بنده يك حالتی دارم که اگر حرف منطقی از کسی بشنوم قبول میکنم و حتماً اصرار ندارم که در عقیده خودم باقی باشم و امیدوارم حضرتعالی هم همین کار را بفرمایند تذکراً عرض میکنم که اگر در این قانون دقت بفرمایند تصدیق خواهید فرمود که ما حق الامکان سعی کرده ایم تحمیل را بحرف کنندگان قرار دهیم در صورتیکه قانون سابق متأسفانه عکس این مسئله بود . در اینکار حسابهای جزء شده و حسابهای دقیق با تک و موافقت و تشویق از اهل کتب و کار بعمل آمده و صورت مفصلی تهیه کرده ایم که در کمیسیون قوانین مالیه ملاحظه خواهید فرمود و اگر آقایان اعضاء کمیسیون صلاح بدانند ممکن است بعضی از آنها را طبع کنند تا آقایان درست ملاحظه بفرمایند که این قانون بحرف کنندگان تحمیل میکند نه به مولد . و نه تنها زراعت را رها میکند بلکه تشویق هم میکند . يك نکته دیگری فرمودید راجع باینکه يك روزی ما مجبور شدیم بواسطه بی پولی و احتیاج بودجه این قانون دخانیات را بگذرانیم . و در تحت تأثیر احتیاج ما این کار را کردیم زیرا باینکه شرایطی بمنحصر میدادند که صلاح ما نبود این خوب تذکری بود که فرمودید و همه آقایان توجه داشتند ولی امروز همه ماها می توانیم فخر کنیم که در يك

مدیر خلیلی بلی بجا بدینها توانسته آید خودمان را از دیگران ازین انبوهی امتحانی که پیش روی ما قرار داده اند جدا سازد. ما را در این باره که در این باره با ما موافقت فرمایند که این لایحه را به یک شور بگفرد و جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است - رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده (شرح ذیل قرائت شد) پیشنهاد میکنم مباحثه در فوریت این لایحه از دستور خارج شود. رئیس - آقای شریعت زاده شریعت زاده - عرض کنم البته نکته را که آقای وزیر مالیه فکر کرده اند و آقای باستانی هم در ضمن توضیحات خودشان تذکر دادند که برای اجرای اصلاحات در مملکت سرمایه لازم است يك نكته اساسی است و البته در اینکه يك مالیات مقیدی باید وضع شود حرفی نیست و این قضیه هم مورد بحث و همه ماها در موقعش موافقت خواهیم کرد ولی بنده در این پیشنهاد می خواهم يك تذکری بدهم و آن این است که چون آقای وزیر مالیه فرمودند يك مصلحتی است که من فوریت را پیشنهاد کرده ام بنده در اینجا دو اشکال دارم یکی این است که به عقیده بنده هیچ مصلحتی وجود ندارد که در مجلس گفته شود و از طرف دیگر ما يك اصولی در کارها داریم بالاخره ما يك عده زیادی هستیم فزاکسیون داریم و این جور مسائل فوریه باید بود در فزاکسیون مطرح شود تا همه ماها وارد آن مباحثات شویم - علاوه بنده تصور میکنم که در فزاکسیون بهتر میتوانیم باهم صحبت و مطالعه بکنیم و این مسائل را مطالب موفق بشویم و اگر علی باشد ممکن است در اینجا هم اظهار فرمایند و لزوم فوریت امر را بیان فرمایند از این جهت بنده مان فروری موافق نیستم و معتقدم که فعلاً در این قضیه بحث نشود تا آقای وزیر مالیه امشب بفرماکسیون لشرف بیایند و دلایل او مصلحتی که دو نظر است اظهار فرمایند و ما این ترتیب در جلسه دیگر ممکن است ما به او

فوریت هم رأی بدهیم. لایحه را در این باره میگویم نماینده محترم درست بفرماید بنده توجه فرموده زیرا اگر توجهی داشتند این فرمایش را نمیفرمودند و حالا هم تقاضا میکنم دو دقیقه بفرماید بنده توجه فرمایند اگر عرایض بنده موافق اصول بود پیشنهادشان را مسترد کنند و اگر دلایل مصلحتی در کار بود که بنده در اینجا اظهار نکرده باشم حق با ایشان خواهد بود بنده يك دلیل مصلحتی بیشتر نداشتم که گفتم تا آنهم يك چیز واضحی است. عرض می کنم برای آن اشخاصی که در خارج در قضیه ذی نفعند برای خرید و فروش و نگاهداری و حل و نقل تونون و تباکو باید يك کاری کرد که از آن موقعی که نظر قطعی مجلس نسبت باین امر معلوم میشود تا وقتی که قانون مرحله اجرا برسد فاصله و مدتی نباشد. مذاکراتی که حالا من در این جا میکنم بامباحثاتی که در شور اول میشود هیچ نظر قطعی مجلس را معین نمیکند. این لایحه فعلاً نظر دولت است و بنا بر این کافی نیست برای اشخاص کارها و تشبثاتی میفرمایند نظر قطعی وقت معلوم میشود که اکثریت مجلس با این لایحه موافقت کنند و آن را تمام نمایند. این نظر الان معلوم نیست. شاید مجلس گفت که اصلاً این مالیات بوضع انحصار نباید باشد یا جور دیگر باید باشد در هر حال آن رأی آخری مجلس قطعی است و اشخاص ذینفع همانرا نظر قطعی میمانند. با این ترتیب ما مذاکراتی که بین بنده و آقای افشار رد و بدل شده بهتر این است که بیش از این معطل نشویم و اگر ما بخوایم هوهور باشد و چهار روز نامه روز هم در شور اجازه پرداخت کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا در سال ۱۳۰۶ ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که سبصد تومان کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و یکصد و شصت و چهار تومان تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا را که در متن بودجه ۱۳۰۶ وزارت

قانون

مصوب ۱۲ دیماه ۱۳۰۷ شمس
ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که سبصد تومان کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و یکصد و شصت و چهار تومان تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا را که در متن بودجه ۱۳۰۶ وزارت

داخله منظور بوده است از اول فروردین ۱۳۰۶ تا آخر همین پیرا دارند

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم دی ماه یک هزار و سیصد و هفت شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی دادگر

قانون

متمم بودجه ضمه یک هزار و سیصد و هفت شمس مجلس شورای ملی

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۰۷ شمس
ماده اول - برای مقرری چهار ماه و هفده روزه شازده نفر نمایندگان محترم علاوه بر مصوبه مورخه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۰۷ مبلغ بیست و یک هزار و نهصد و بیست تومان اعتبار بداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود که از وزارت مالیه دریافت دارد.

ماده دوم - از باب مخارج جشن دوره هفتم تقنینیه که بعمل آمده است مبلغ دویست و پنجاه تومان و پنجاه هزار و چهار صد دینار اعتبار بداره مباشرت مجلس میدهد که از وزارت مالیه دریافت دارد.
ماده سوم - مخارج مذکوره در دو ماده فوق از جمع کل اعتبار مصوبه در رقرقه ۱ از ماده ۸ بودجه ۱۳۰۷ مجلس پرداخته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سیزدهم دی ماه یک هزار و سیصد و هفت شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی دادگر

قانون

اجازه استخدام يك نفر مکانیسین راننده کشتی جهت خدمات صحی بنادر جنوب از فرانسه

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۰۷ شمس
ماده واحد - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که برای اداره کردن و براندن بک فرود کشتی که برای انجام خدمات صحی بنادر جنوب خریداری شده است یک نفر مکانیسین راننده کشتی از فرانسه برای مدت سه سال با ماهی دویست تومان حقوق استخدام نماید حقوق متخصص مزبور که در سال ۱۳۰۷ هزار و چهار صد تومان است علاوه دویست و پنجاه تومان مخارج آمدن و دویست و پنجاه تومان مخارج مراجعت در انقضای کثرت از محل بودجه صحیه کل تأدیه خواهد شد سایر شرایط کثرت مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ از طرف وزارت داخله تهیه خواهد شد

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی دادگر

دادگر